

Tisztább levegőt!

24

Budapest a levegő szennyezett-ségét tekintve *elérte a világszínvonalat*. A budapesti levegőszennyeződési bizottság az év elején közzétett egy adatot. Eszerint, ha a kéndioxid, kénhidrogén, kénsav, korom, szénmonoxid, a lebegő és ülepedő por napi átlagban és köbméterenként „csak” 152,5 milligrammal szennyezi a levegőt, akkor még nincs nagy baj. Ennél jóval szennyezettebb a levegő a fővárosban, hiszen csak a tüzelés következtében évente 15 ezer tonna *pernye kerül a levegőbe*. S amíg a levegőtisztító zöldterület (park, fasor, erdő) egy lakosra számítva *Budán 65*, addig *Pesten csak 2,7 négyzetméter*, de például a VI. kerületben *csupán 0,34*, a VII. kerületben *csak 0,24 négyzetméter*.

A levegő tehát *Pesten a gyárkörnyékeken, a sűrűn beépített belső városrészek körengetegeiben a leginkább szennyezett*. Ráadásul itt legnagyobb a gépkocsiforgalom is és a régi házakban a füstöt okádó fa- és széntüzelés szinte általános. S ez a szennyezett levegő emberre, állatra, növényre egyaránt veszélyes, tönkreteszi, elpiszkítja az épületeket, korrodálja a fémeket. Budapesten évente — ez az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság megállapítása — *800—900 millió forint kárt okoz a levegőszennyezetség*.

A legutóbbi években a fővárosban *rohamosan tért hódított a távfűtés*. A távfűtőhálózat 1960-ban még csak 4600 lakást látott el, *most pedig 41 ezret*. A következő évtizedben újabb nagyarányú terjedésére számíthatunk, hőközpontok kiépítésével a külső kerületekben, az újabb nagy lakásépítkezéseknél. A belső területeken és az iparban *a gáztüzelésre való áttérés* jelenthet megoldást. Sok nagyüzem használja már a földgázt, de sajnos e programnak a lakóterületeken most még *több a füstje, mint a gázlángja*. A kívánatosnál *lassúbb* az utcai és lakóházi gázvezetékek felújítása, *nehézkés, bürokratikus* az engedélyezés, s gyakran költséges is, ha valaki egyénileg próbálkozik gáztüzeléssel.

A hatóságok intézkedési *nehézségének, olykor tehetetlenségének* több tucatnyi esetét lehetne egyébként is szóvá tenni a levegőszennyeződés ügyében. Pedig mindenütt közismertek a bűzforrások: gázokat, émelyítő szagokat árasztó üzemek, telepek, ismételt öngyulladásból bűzlő gyári, vasúti és kereskedelmi szénrakodók ékelődnek a házak közé, és törvényt, határozatokat kijátszva sokáig, gyakran évekig ronthatják a levegőt egész utcákban, városnegyedekben. *A pénzbírság rendszerint olcsóbb, mint a pernyele választó, az elszívóberendezés, az áttelepülésről nem is szólva*.

A fővárosi tanács a KRESZ-szel összehangolva már hét esztendeje rendeletet adott ki arról is, hogy a járművek üzemeltetői, a gépkocsik vezetői *kötelesek megakadályozni* a levegő szennyeződését. Több éves huzavona után végre már gyártják azt a füstmérő szondát is, amely a közlekedési vállalatoknál és az utcai ellenőrzésnél *percek alatt meghatározhatja* a kipufogók füstölési határértékét. Szakemberek szerint épp a gépkocsik okozta levegőszennyezést lehetne *a leggyorsabban csökkenteni*, ha szigorúbban ellenőriznék a járműveket.

Egy nagyváros egészséges, tiszta levegőjének biztosítása és megóvása bonyolult feladatok egész komplex láncolatát igényli. Némely területen idő és tetemes anyagiak miatt évek, évtizedek kellenek a javuláshoz. Másutt azonban hatásos lehet *a nagyobb szigor, a következetesség, a felvilágosítás*. Ez még pénzbe sem kerül.

Szenes Sándor